

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adausele sale „Foia Interesantă”, „Tovărășia” și „Bobirnici”, — e următorul; pe un an 10 cor.; pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. pe an!

Pentru America trei dolari pe an.
Pentru România (4 foi) 40 Lei pe an.

Foie națională politică.

Apare în fiecare Joi.

1 pag. 60 cor., 1/2 pag. 30 cor., 1/4 pag. 15 cor. etc. La inserate ce să dau de mai multe ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abonamentele să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau napoi.

Nădejdea noastră, în poporul bun.

Și mai aducem odată vorba despre alegerea dela Șimleu. Căci după cele ce cetim în foia românească de acolo, »Gazeta de Duminecă» de după alegere, flacăra nouă de bună nădejde în viitorul acestui mult hărțuit popor românesc, ni-să aprinde în suflet.

Numita soră scoate la iveală, că Românii din cercul Șimleului n'au mai luat luptă națională la alegerile de deputat, nici de 50 ani. Că-i așa împărțit cercul, ca ei să n'aibă putere în el. În vara trecută s'a făcut întâiul pas și acum a doua ridicare la împlinirea datoriei. Și poporul s'a purtat așa de frumos, că abia să putea aștepta dela el! Deși într'un comitat cu puțină viață națională, totuși prin cetitul de foi bune a anilor din urmă și prin însuflețita pogorîre în popor a sfintei propovediri naționale din partea unei brave cete de fii, mai ales mai tineri, ai poporului, — am ajuns să vedem la Șimleu un lucru, pe care și noi demult l'am tot propoveduit, dar nu l'am prea văzut prinzînd la oameni. La Șimleu îl vedem trecut în viață mai întâi în măsură mai mare: E îndemnul: de a-și bate poporul joc în chipul cel mai strălucit de corteșii străini ce vin să-l cumpere, să-l facă marfă de țîrg pe Român și sufletul lui!

La Șimleu erau în luptă 3 tabere: a kossutistului Barabás cu care ținea puterea (oamenii stăpînirii locale), a celui alt kossutist Keller, care să răzima pe puterea banului, și partida românească (Dr. Deleu), răzimată numai pe inimă curată, pe cinste națională, pe ajutorul lui Dumnezeu.

Dintre cele două tabere străine, mai ales alui Keller, își arăta arginții săi scilicet printre Români. Și în câteva comune Români li-au și făgăduit într'una că vor fi

cu ei, cum să nu, doar de nu de altă, de dragul nasului jidovesc încă îl urmează »bucuroși» pe măriasa Keller! Și corteșii lui Keller să țineau ca avînd în buzunar cîteva sute de voturi românești! În dimineața alegerii au alergat cu trăsuri în calea lor în capul satelor. Și s'au suit Românii în trăsuri și s'au lăsat căraușiți coala frumos până în Șimleu, iar cînd au ajuns trăsurile în dreptul caselor băncii românești »Silvania«, unde era cuartirul Românilor, — aceștia au oprit trăsurile și s'au dat frumos jos, și făcînd Jidanilor nas lung și rîzîndu-le în ochi, — i-au închinat lui Moişli și s'au dus în tabăra românească, rîzînd cu hohote de prostia jidovească!

Este acest fapt dovadă viuă de o mare trezvie și tărie sufletească la poporul nostru de pe la Șimleu.

Și bună nădejde avem, că tot mai mult această sănătate sufletească va prinde printre frații nostri Români, și la alte alegeri vor fi zeci și sute de comune românești, care în acest chip să-și bată joc de corteșii streini mișei, ce vin atît de nerușinați să adune pe Români ca oile blege în staulul lor de câni și hiene.

Este bine înțeles, și semn, că o cărturărie bună, isteată, s'a învățat în mijlocul alegătorilor și i-a învățat să fie: »blînzi ca porumbii, dar și înțelepți ca șerpii!»

Așa înțelegem și noi rostul cărturarilor nostri în mijlocul poporului. Prin aceasta ei să ridică și în ochii poporului și în al istoriei, care va vorbi despre zilele noastre de grele lupte politice naționale.

Și poporul în cea mai mare parte a lui, e totuși bun, iar dacă pe undeva e și rău, de cele mai multe ori de vină sunt cărturarii lui, cari îi dau în un chip oareșicare pildă rea.

Procesul poetului Goga.

Poetul Octavian Goga judecat la 1 lună închisoare și 600 coroane pedeapsă în bani.

Cluj 21 Februarie.

De o vreme încoaci ni-să părea că procurorul din Cluj trăește în mai bună pretenie cu gazetele românești...

După-ce a înfundat temnițele cu redactorii dela »Unirea«, »Libertatea«, »Țara Noastră« și după-ce s'a rînjit odată cătră redactorul »Telegrafului Român« și l'a pornit durerea de măsele de scăpărările dlui Goga, părea că s'a retras nițel să mai hodinească. S'a și retras. Durerea de măsele însă nu'l slăbea de loc. De ciudă dl procuror, crezînd că în felul acesta își va găsi lecuirea, pornește pe la sfîrșitul anului 1909 nu mai puțin decît nouă (9) procese de »ațtăre« împotriva dlui Goga. Ne aducem aminte cu toții de comedia aceasta. Știm și aceea că redactorul responsabil dela »Țara Noastră« dl D. Marcu, un tînr vrednic dar bolnăvicios, murise în timpul asta într'un spital din București, de boală de piept.

Și asta a fost »treffer«-ul procurorului. Cit ce s'a știricit moartea redactorului Marcu, a și pernit goană împotriva editorului Goga. Căci legea zice că dacă redactorul nu s'ar putea trage la răspundere din oarecare-va pricină, răspunderea trece asupra — editorului. Și Goga era editorul foii »Țara Noastră«. Dacă a murit Marcu, procurorul dete alarmă în toată țara, că Goga să fie prins ori unde ar fi, căci acum el e rezponzător pentru cele 9 »ațtări«. Să fie chiar pus la răcoare pentru-că zicea: Goga să poate să fugă!

Știm cum l'au prins din bun senin pe dl Goga în Pesta, unde să afla la o scaldă lecuitoare, ca să și vadă de sănătate. Așa bolnav cum era, l'au închis și apoi cu un pandur l'au trimis la Cluj unde, după-ce a stat în arest 6 zile la un loc cu hoții și cu țilharii, a fost pus pe picior liber, după-ce a pus o cauție (chezeșie) de 10000 cor.

Din cele 9 procese, nu de mult 5 au fost șterse din partea ministrului. I-au mai lăsat însă 4.

Pentru aceste 4 a fost Marți, în 21 Feb., citat dl Goga naintea curții cu jurați și învinuit că în patru

rînduri a »ațtărat« Românii în contra Maghiarilor!

La pertractare au fost de față întreagă tinerimea universitară română, precum și o parte a inteligenței din Cluj, doamne și domni, apoi asesorul Nicolae Ivan (Sibiu) și Vasile C. Osvadă (Hunedoara).

S'a început la 8 ore.

Apărător a fost distinsul avocat român Dr. Iuliu Pordea, care așa de frumos a vorbit întru apărarea dlui Goga, că pe toți ne-a pus în uimire. Ascultători, juzi, jurați, procuror și acuzat, toți am rămas cu gurile căscate.

Dl Goga de astă-dată a vorbit puțin, dar mișcător.

Eram siguri că Goga va scăpa și acum. Ei, dar cuvintele procurorului că: »apelez la patriotizmul DVoastră, dlor jurați, și să nu uitați că în fața DVoastră stă un agitator valah!» — sunt mai tari decît toate țările cerului. —

Tribunalul, în urma apărării Drului Pordea a găsit de nelndreptățită acuza în două dintre cele patru »ațtări«, și a hotărît să se susțină acuza numai față de poeziile: »Carpații«, scrisă dl D. Marcu, redactorul răposat, și »Mănei mele«, scrisă de Horia Petra-Petrescu, redactor azi la »Românul«.

Ne bucuram cu toții că dacă de cele două mai primejdioase (căci într'una era învinuit de »preamărire«, laudatio criminis și asta să pedepsește cu temniță ordinară și nu de stat), a scăpat, pentru poeziile acestea pe care nu el le-a scris, și în care numai cu ochianul șovinismului puteai găsi un pic de »mîzgă agitatorică«, sigur că nu va fi pedepsit cu nimic!

Dar cum zisei mai sus, »simțul« juraților, cari, după vorbirea dlui Pordea, acuza procurorului și mai ales după țilcuirea legii pe samalor de cătră președintele tribunalului Kerekeș, — nu mai știau că fete's ori feciori de buiguiți ce erau, — »simțul« acestor jurați, a mintuit țara și de data asta!

Curtea cu jurați, deși nu Goga a scris poeziile, a zis că Goga e vinovat pentru ațtările din acele poezii, iar tribunalul, zvîrcolindu-se sub greutatea dovezilor aduse de apărare, a adus judecata: **1 lună temniță de stat și 600 cor. pedeapsă în bani!**

S'a înaintat recurs.

N. D.

bisericeii și ale școalei. S'a condus de preotul nostru, ca președinte, cu mult tact, s'a luat la cunoștință cu mare bucurie înființarea celor 2 fonduri nouă bisericești, cari fonduri în termen de 2 luni dela înființare, au crescut destul de frumos, prin dragostea de jertfire a poporului pentru sf. biserică. S'a mai dezbătut cu însuflețire și treaba susținerii și edificării școalei confessionale. Iar după terminarea lucrărilor sinodului, iubitul nostru preot, prin o cuvântare însuflețitoare în care arată poporului relele ce le aduce beutura, și mai ales pagubele ce le poate suferi un popor pe urma cercetării locului de blătămie, zis „crîșmă“, care e biserică diavolului, — dovedă și pățania camenilor noștri, cari perdură așa un privilegiu minunat de a câștiga un frumos pământ de care au lipsă, — după poveștile blăstămate din crîșmă. Sfătuiește pe fiii săi suflați a face, ce să face și pe aiurea: O însoțire de stîmpărare dela beătură, ceea-ce e lucru plăcut lui Dzeu și de mare folos oamenilor.

Toți cei de față au hotărît, ca timp de trei ani să nu mai calce pragul crîșmei. Această hotărîre au luat-o la protocol, supunîndu-se unul fiește carele în caz de călcare a a legăturii, la pedepse banale de 10—20—30 coroane pentru fondul bisericesc. Protocolul l'au scris toți capii de familie din comună, afară de 4—5 oameni slabi, și afară de 2 oameni mai de seamă, a căror nume nu-l spun, că am nădejde că și aceia vor intra între cei buni.

Ce a însuflețit poporul așa frumos pentru părăsirea crîșmei, a fost, pe lângă vorbirea părintelui, și articolul apărut în „Libertatea“ Nr. 5 din astan, intitulat „O luptă crîncenă între tabăra beutorilor și a contrariilor beuturei“ în America.

În comuna noastră de trei luni de zile decînd și-a început Agen-tura comunală lucrarea prin răspîndirea de foi și cărți bune la popor, s'au făcut începuturi bune, și a ajuns la hotărîri și porniri cari nici cînd nu s'au putut ajunge mai înainte, deși s'au făcut încercări în mai multe rînduri.

Iacă dar la ce putem ajunge prin cetirea de foi și cărți bune românești, dacă cele bune scrise în ele, cad pe inimi înțelegătoare și primitoare.

Baica, Ianuarie 1911.

Ioan Terec,
inv., notarul Agenturii.

*

Aflăm din o altă scrisoare ce ni-a venit din Baica, că crîșmarul jidan are de gînd să facă supărări celor ce au scris legătura de a nu-i mai căuta putica inveninată. Ci-că ar voi să-i prască pentru — »des-păgubire«, că îi scurtă veni-tele mării-sale!

Mai auzit-ați, oameni buni, mi-nții de acestea?

Cum adevărat? Este satul Baica o vacă blegă de muls și el stăpînul

vacii, și vaca e datoare a să lăsa la el la muls?

Așa gînd numai în capul unui dușman primejdios al poporului nostru să poate zămisli și sălășlul.

Noi z'cem fraților noștri din Baica și de aiurea: Pentru un astfel de fapt cuminte, nu numai că nu vă poate pîrî, dar de ar face-o, i-ar ride în față și județul la care s'ar duce să vă prască.

Bine ați făcut că ați făcut cea legătura. Numai să vă și țineți de ea! — Doar atît că în legătură cu ea, nu e bine ca, în năcazul dv. pe crîșmar, să faceți vorbă că tot lucrul e contra lui pentru-că e Jidan, ori să-l vătămăți cu vorbe pentru care să poată zice că ați zîțit contra legii lui și i-ați vătămă »onoarea« lui. Că pentru așa ceva vi-ar putea face mici supărări.

Spuneți ori-cui: nu mai vrem să bem, și lui David nu mai vrem să-i dăm bănuții noștri! Asta e iertat. Ba e lucru de laudă!

Puteți face și aceea: că în reprezentanța comunei să hotărîți ca crîșma să stea închisă în Dumineci și sârbători macar un timp oarecare, ori toată ziua! Căci dacă unii oameni în zile de lucru mai iau un pătărel de beătură după oste-neala zilei, par-că-l mai poți înțelege, deși nu e lucru bun nici acela, — așadar și vînzarea de beuturi în aceste zile, de lucru, are oarecare rost, — dar de ce să stea deschise Dumineca și în sârbătoare? Pentru ca omul să se moleșească prin beătură, cit mâne, în ziua de lucru, să nu mai fie deplin bun de muncă? Unde e aci înțelepciunea?

Dacă voi, buni frați, vă veți ținea de legătura, faceți lucru mai frumos ca cei ce hotărîsc închiderea crîșmei numai în Dumineci și sârbători. Că de nu-i mai calcați pragul, — are ea tot »Duminecă« și »sârbătoare«, cînd nu-i calcă lumea pragul, ci stînd goală și pustie, cum ar trebui să stea toate și în totdeauna!

Rătăcirea dela Brad.

— Amănunte dela adunarea de constituire a reuniunii politice, zise în chip min-cinos „economică“ dela Brad. —

Cu durere trebuie s'o încreștăm aceasta: că întovărășirea zisă »economică« dar de fapt urmărind ținte politice din cele mai primejdioase pentru poporul român zarandean, întovărășirea cu străinii, spre umilirea Românilor, s'a înființat Joi la 16 Faur 1911, de cătră dl Dr. Pavel Opreșca, profesor gimn. în Brad. Înzadar i-au arătat toate gazetele noastre această rătăcire, zadar-nice au fost toate lămuririle binevoitorilor săi din Brad, Orăștie, Hunedoara, Arad, Sibiul Toate stăruințele de zile întregi, cu dezbateri obositoare până la îmbolnăvire, au fost toacă la urechea surdului: dl Opreșca să face a crede că ne va feri cu ajutorul străinilor de neamul nostru, despre cari s'a scris ce »bunăvoință« ne arată zi-de-zi.

Dar să spunem ce s'a întimplat înainte de vestita adunare și în ea. Dl Opreșca a umblat zi și noapte după membri. În Baia-de-Criș a ținut la sfat vre-o patru ciasuri pe domnii noștri de acolo, cercînd să-i înduplece a merge cu el. Dar n'a

putut. A luat-o apoi pe sate, sperînd oamenii în cap de noapte cu înfățișarea sa grăbită și sperioasă. Așa a prins pe cîți-va preoți neorientați și cîți-va săteni, cu cari a avut ceva legături. »Munca« sa a fost ușurată de notari, cari încă au umblat în ruptul capului după oameni să-i prindă în laț. La tîrgul de săptă-mîna în Baia-de-Criș, din 15 Faur, dl Opreșca, adunînd cu doba oameni, le-a făgăduit toate bunătățile pămîntului numai să între ca membri.

În urma atîtor alergări, — la adunarea de Joi a raportat, că s'au scris 414 membri.

La adunare au fost la început vre-o 15 săteni, cari s'au sporit mai încolo până la 25, apoi preoții: Îndrei din Cebea, Ivan din Podele, Mihuț din Cărăstău, Muntean din Ruda, învățătorii P. Lazar din Mes-teacăn, G. Giula din Brad, L. Suciuc din Brad, Popovici din Rîșculița, Micu din Vaca, Iezan din Blajeni, Uibar din Zdrapți, și încă vre-o cîțiva curioși. Notarii, cu solgă-birăul, apoi cărturărimea ungurească și jidovească, a fost în număr deplin.

Învățătorii au căpătat poruncă dela inspectorul să adune membri. Unii au și alergat, vîzînd mai ales pe fruntașul domn Opreșca atît de »însuflețit...«

Adunarea a deschis-o dl Mihalus, după care a urmat Dr. Opreșca, care a început cu vorbele: »Doamne mulțumescu-ți, că acuma nu mă mai tem de nime, numai de Dumnezeu!« Și a spus, că aceste vorbe le-a zis Bismark cătră marele împărat: Wilhelm I. cînd cu Napoleon III. — Francezii — Napoleon I. cel mare ș. a. ș. a. Vorbe peste olaltă, laude și sforăeli, din cari nime n'a putut culege nici un grăunte sănătos. La urmă un puternic: Eljen!, și niște rătăcite: Trăiască!

Au urmat st tutele, pe cari tot dl Opreșca le-a tradus pe românește și le-a deslușit cu o lungă vorbărie obositoare. Îndată-ce a început Dr. Opreșca cu statutele în românește patrioții s'au pus la bere și la taifas încît nervosul și ambițiosul Opreșca a trebuit să le cetească înghițînd multe noduri de ciudă, că nu i-se dă băgarea de samă dorită. Cîte un rătăcit și fricos: s'au zîm alui Draia, (cassar la Crișana), unealta oarbă alui Opreșca, n'a putut aduce pe patrioți la gînduri mai bune, așa nici nodurile lui Opreșca nu s'au rîrit cu toate ridicările și scoboririle glasului său înțâpat.

Au urmat apoi alegerile, la cari tot dl Opreșca a avut partea leului. Președinti: Brădy, Buchruker și Dr. C. Moldovan (din Băița). Vicepres.: Mihalus. Notari: Dr. P. Opreșca și Auer Imre. Cassari: Adam Rezső, Draia și Perian (Băița). La alegerile în comitet preotul Îndrei propune 25 Români și 5 Unguri. Patrioții îndată murmură și era cit pe aci să-și arate nemulțumirea lor. Dar nu i-a lăsat Dr. Opreșca să ajungă a să supăre. I'a împăcat el îndată. Să școală și începe lin, rar și spă-

riat: »Dior, am trecut cu vederea pe unii bărbați, cari ne sunt foarte prețioși cu luminile lor, ca ingineri, juriconsulți ș. a. Aceștia sunt valoroșii membri: Kovordányi János (care ca membru în direcțiunea unei bănci, în cari erau și Români, cînd a venit propunerea de ajutarea gimn. din Brad a combătut-o cu toată furia), — apoi Dr. Susich István, Poll Károly și Láng (acesta e directorul școalei civile din Brad), deci propun ca aceștia negreșit să fie în comitet! Mă rog deci să lăsăm afară pe alți 4 și să-i băgăm pe aceștia.»

Și îndată începu a șterge numele dela 4 săteni români din cei propuși. Avocatul Dr. B. umgarten propune să fie 42 de membri în comitet, ceea-ce să primește și Opreșca să școală cu o listă, despre care așa crede, că »va împăca pe toți...«

Și cetește: 1. Auer. («Primiți?» — și să uită la niște săteni, ceva datorăși de ai săi. »Primim!» — zice unul. »S'a primit« — răspunde tot Opreșca). 2. Buder («Primiți?» ș. c. l.) 3. Böhm, 4. Kovordány, 5. Boroszolszki, 6. Benkes, 7. Poll, 8. Kugel K. (jidan), 9. Molnár, 10. László, 11. Schwartz, 12. Török (izraelit), 13. Ruszka, 14. Turek, 15. Dr. Susich, 16. Krasznay, 17. Lang, 18. Csányi, 19. Berde, 20. Müller, 21. Mátyás, 22. Hegyi, 23. Candrea Valer, 24. Feier Sándor, 25. Îndrei (preot, Cebea), 26. Ivan, (preot, Podele), 27. Mihuț, (preot, Cărăstău), 28. Pisău, (inv.), 29. P. Rus, (inv.) 30. Muntean, 31. Colf, 32. Rîșcuța, 33. Uibar, (inv.), 34. Oncu, 35. Pîrva Lazar din Brad, 36. Popovici, (inv.), 37. Ticiu P., 38. Simulescu Avram, (gornic), 39. Tisu Iosif (Cebea), 40. Dragoș, (birău), 41. Bociu, (birău), 42. I. Birău, (preot, Buceș).

Înzadar s'a sculat preotul Îndrei să mai vorbească, — Opreșca i'a astupat gura cu cîte-va șoapte. La observarea lui Îndrei, că preoții Tisu (din Cebea) și Birău din Buceș), nu sunt membri ai reuniunii și nu pot fi în comitet, Dr. Opreșca în fața a-l dunerii i'a răspundez, că »vor fi dacă e lipsă până mânel!«

După cetirea listei intră în sală directorul școalei elem. de stat din Brad, Hegyi Pál. Dr. Opreșca, cit dă cu ochii de el începe: »Domnilor!« — și iar rotește ochii speriați peste ascultători, — »am trecut cu vederea un membru valoros al nostru, de care avem mare lipsă, și acesta e Mult Stimatul Domn Hegyi Pál, director de școale în Brad, iertați-mi greșala și vă rog să-l luăm în comitet! Și numai decît șterge pe preotul Pavel Vraciu, care era la început pe lista sa și pune pe Hegyi Pál. Eljen! Eljen! Eljen!, răsună sala mare a hotelului Coroana.

Și așa s'a primit lista de mai sus alui Opreșca, plină de atîta binevoitori al poporului nostru, cîte gînduri bune sunt în capul lui Opreșca.

Între acești membri e și jidanul Kugel, căpetenia firmei Kugel, care

adună toate nucile, pieile, prunele din ținut și are mari câștiguri din ele.

Cum vor putea face tovărășie de vîndut poame, și luînd câștigurile cele mai bune dela membrul Kugel?

Asta numai Oprișa o știe.

Pe jurisconsultii, advocații ai reuniunii, tot Dr. Oprișa îl propune: Dr. Baumgarten, Dr. Vereș și «candidatul de advocat» Mihuț din Băița (stud. la iură anul I.) Frumoase nădejdi acată de el de pe acum!

Tot așa comisiunea de controlă: Kelencsény, Zitron, Uscat.

Bibliotecar: Pavel Lazar (Inv. Mesteacăn).

Pentru ca să prindă mai bine pe oameni dl Oprișa le spune: «Tovărășia aceasta e făcută după planul lui Dr. Mihu. Iar DV. știți cine e Drul Mihu. Tot ce e în statutele făcute de Dr. Mihu la Orăștie, e și la noi.»

Iată un joc atît de urît cu numele cîștit al dlui Dr. Mihul în adevăr însă reuniunea asta nu e decît o parte a celei de stat din Pesta, de care e strîns legată.

Foarte nimerit a zis părintele R. Ciorgariu: «Dl Oprișa, — pornit odată, om să fie cine să-l opriască!»

Care să fie tilcuirea acestei purtări atît de rătăcite a dlui Oprișa?

E ușor de înțeles. Nu-și află împlinit pofta de mărire, căci a trebuit să se ducă din slujba de director al gimnaziului românesc, iar acum «nu-i mai pasă de nime», adică nu-i pasă de Români și așa s'a dat cu Ungurii, în nădejdea unei măriri pe calea această! Ne mirăm, că dnii: Drăgan, Perian, Dr. Moldovan din Băița ș. a. i-au dat ascultare, scriindu-se ca membri.

Cei-ce au cap de înțeles, înțelegă și vadă, spre ce plaiuri îi chiamă a-i conduce acest cel mai nou și primejdios rătăcit al nostru.

Cor.

I-a supărat tare!

Ungurii din Brad au o foaie, zisă: „Zarand“, care e altfel numai economică-socială (care n'are drept a face „politică“, căci n'are pusă cauză de lipsă). Prin această foaie a început forestierul Mihăluș chemarea la înjghebarea reuniunii mult pomenită. După înțlia „consfătuire“, stîrnicilor reuniunii au dat un apel (chemare) către obște, ca să vie la adunarea de constituire și să se facă membri: Pentru Unguri Apelerile s'au făcut ungurești, pentru Români românești. Dar cum erau iscălite și de Unguri și de Români, în apelurile ungurești numele Românilor s'au scris pe unghurie.

Tare să înșală cei-ce cred, că din amestecarea Românilor cu Ungurii și Jidani la Brad, o să iasă un lucru de frumoasă bunăînțelegere. Dovadă și faptul de mai jos.

În schimb în Apelerile cele românești, Români cari le-au făcut, au crezut că face un lucru bun dacă scriu pe Popper Ignác: Popper Ignatie, pe Molnár Lajos: Mol-

nár Ludovic, pe Benkő Andre: Benkő Andrei, pe Hegyi Pál Hegyi Pavel, — cu același drept cu care ei scriu pe Români: Sándor, Gábor, Bodor...

De bună samă s'a crezut că să face lucru bun pentru Reuniune, că abia o să creadă bieții Români din Zarand, că aceștia nu-s Unguri de cei ce mușcă, nici Jidovi prea tîlmudiști, ci niscai oameni mai blîzi, care vreau bine poporului și să lasă să le zici chiar Paul, Ignatie, Andrei. Că doar pornesc pe un drum nou, de pupăciuni, cu Români. De ce să nu o arate asta și prin scrisul numelui pe tipăritura cea românească.

Ași! Tare s'au înșelat domni români — cei porniți cu Jidani și Ungurii pe un drum, cînd au crezut că aceia sunt macar atît de „îndurați“ față de Români! Aceia s'au supărat foc că li-s'a dat boțez românesc! Ei au așteptat ca și pe scrisoarea românească numele lor să fie scris neatîns ungurește! Ignác, Lajos, Endre, Sándor! Lás' să se dedea urechile Valahilor cu aceste nume, nu numai cu de-ale lor mojicești românești! Și fiindcă n'au făcut așa, iacă ce frecuș li-au tras celor cu apelul românesc prin foaia „Zarand“, chiar înainte de adunarea de constituire.

„Ziarul nostru a scris într'un articol despre ținta reuniunii economice nu de mult plănuită și de planurile cîștite ale acesteia, dar deși nu legăm multe nădejdi de ea, totuș suntem veseli să spunem, că aceasta să va înființa și poate va aduce roade.

„Durere, până acum am avut parte numai de roade potrivnice, văzînd cum vrednicii nostri „frați“ să folosesc și de un prilej ca cel al trimiterii convocărilor, pentru a da Ungurilor un bobîrnac despre credința lor în conlucrare frățească.

„Trecînd cu vederea izbucnirile brutale ale unui ziar valah, care atacă pe Români Crișeni, fiindcă s'au însoțit cu Ungurii, fie chiar pe teren economic, s'au găsit în Brad Români inteligenți obraznici, cari în convocătoarele tipărite în două limbi, — în textul valah — au tradus numele domnilor unguri într'o valahă pompoasă și astfel vedem bazaconii ca astea: Popper Ignatie, Molnár Ludovic, Auer Emeric, Kelencsényi George, Sabó Ludovic, Benkő Andrei, etc.

Ne mirăm cum de marii nostri economi unguri, cari s'au pus în fruntea lucrării, pot suferi fără vorbă o provocare atît de de nimic!»

Și nu li-a fost frică, că prin această înjurătură supără pe cume tri români ori că li fac să se retragă cum-va din șovinista companie. De fel Din potrivă, par'că chiar prin pășirea în acest fel față de ei, i-au făcut mai supuși, mai plecați lor, — cum să vede din scrisoarea de mai sus, cu plecaciunile lor nainteă fiecărui nevoies de Hegyi, Kelecsényi și cîți Popper-i toți, ce-și făceau intrarea în sala de adunare.

Inchipue-și acum Românul în care nu s'a stîns ori-ce simț de mîndrie: cît de îngăduitori vor fi acești îngîmfați șoviniști, încolo față de limba românească în Reuniune și în conducerea ei.

Aci s'a gătat cu ori-ce nădejde. Vom fi martori la un foarte urît halarip „patriotic“ în bietul Zarand, jucat de unii Români uitați de sine, tîrșiți după ei de vătavii maghiarizării a toatel

NOUȚĂȚI

Convenirea de Sîmbătă (25 Febr. n.) arangeată de tinerimea română din loc în hotel Central, făgăduiește a fi și bine cercetată și interesantă și reușită. S'au făcut frumoase înscrieri de daruri în mîncări din partea familiilor, cari, vîndute acolo, vor aduce un frumos venit Atelierului pentru care să face convenirea.

M. Sa Impăratul-Rege Francisc Iosif, a venit saptămîna trecută la Pesta și va sta aci timp de încă vre-o 2 săptămîni. — I. P. S. Sa Metropolitul Mețianu a fost zilele astea la Pesta și a fost primit de Maestatea Sa în audiență (ascultare) daosebită.

Pentru abonați nostri. Fiind acum regulate în cărțile noastre nouă abonamentele pe anul de față, — de aci încolo abonații își vor primi limpezit ce li-să cade.

Pân' aci foaia de glume „Bobîrnaci“ a mers neîntrerupt la toți, — ca oarecum de probă. De aci încolo va merge numai la acei ce au trimis plata deosebită a ei, 1 cor. pe an, (50 fil pe 1/2 an).

— Cine vrea să mai aibă, pentru un vecin careva, o foaie „Bobîrnaci“ ori o „Foaie Interesantă“, trimite cîte 1 cor. de una, și i-să pune în „Libertatea“ sa foia cerută pentru vecinul cutare.

Regele Muntenegrului, Nichita, e greu belnav. Medicii spun că starea lui insufică cele mai mari îngrijiri.

Minunile telegrafiei. Să scrie din Paris, că telegrafia fără drot a ajuns a face zilele trecute o curată minune. S'a telegrafat de pe turnul Eiffel dela Paris, în Canada (America), și stația de prins telegrame fără drot de acolo, a prins desăvîrșit de bine telegrama dată din Paris!

CONVOCARE

Comitetul Despărțămîntului al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, va ținea în 26 Faur 1911, Duminecă, la orele 12 din zi, în comuna Chirileu o,

prelegere populară

la care invită cu dragoste pe toți aceia din comuna Chirileu și jur, cari doresc înaintarea în cultură a poporului român.

Dicinosînmărtin, la 20 Faur 1911.

Com. Despărțămîntului.

Nenorocire în băile dela Vulcan. Ni-să scrie din Vulcan: Am durerea a Vă împărtăși o veste tristă de aici. Luni noaptea 20 spre 21 Febr. pe la miezul nopții, în baia din Valea arsului și-au pierdut viețile 5 Români și un Neamț, și pe cînd vă scriu, în baie încă arde cumplit și nu să știe cînd să va putea stînge focul și de s'or mai afla macar oazele nenorociților lucrători.

Întîmplarea s'a petrecut așa:

La numita baie este un inginer care are supravegherea băii, dar fiind om bolnăvicios, își nesocotește îndatorirea și face cercetările prescrise, rar de tot și așa pe de-a-supra, — din care pricină să pare că a urmat și nenorocirea acestor bieți oameni. La locul acesta de lucru, din un fund de mină, încă cu zile nainte s'a simțit că trebuie să se fi aprins un colț de cărbuni.

Dar supravegherea slabă n'a stîns primejdia pînă a fost mică; abia acum cînd era mare de nu să mai putea lucra în acea parte, de fum, au mînat pe oameni să stingă. Dar lucrul nu mai mergea. Nu mai ajuta lutul, pămîntul, lemnele noroite, nimic.

Lucrînd aici la stîns, asupra bețiilor oameni s'a surpat o boltitură și i-a astupat acolo, și nu mai e nici o mîntuire pentru ei!..

Asta după-ce numai cu 3 zile mai nainte fusese omorît, tot din slaba pază a întăririi băilor, un biet Român dela Abrud Ioan Moldovan, care lucra în un loc pe 8—10 metri săpat dar nelegat!

E mai mare jalea să vezi la neveste și copii plîngînd la gura băii după perduții lor câștigători de pâne.

Frica de miliție. De cîțiva ani în comitatele dela miază-zi a Ungariei, surzenia a ajuns a fi o boală, care se părea că tot mai mult se lățește! Faptul că surzenia e scădere corporală și nicidecît un morb lipicios, a atras luarea aminte a medicilor asupra cazurilor de surzenie a unor fiicăi bine zidiți, zvelți, cari trebuiau să fie pentru asta scutiți de serviciul militar! Afîndu-se în sffrșit, că cei mai mulți surzi sunt din cercul Jebelului, supraveghetorul polițienesc Andrei Nicovitz a început să cerceteze lucrul. Ministrul de interne aducîndu-ise la cunoștință, a trimis la față locului doi detectivi iscusiți (polițisti ascunși). Aceștia împreună cu Nicovitz au reușit să descopere pe meșterul acestei „boale“ în persoana lui Sveto Subotin meșter-faur în Major.

Acesta străpungea, pentru o plată grasă, membrana urechii (pelița aceea fină din ureche care prinde sunetul), cu un ac de impletit, asurzînd pe cei mai voinici feciori. Fanrul și soții săi sunt arestați. Cercetarea s'a pornit și în contra feciorilor asurzîți așa.

Rom.

Petreceri.

— Măestrii Români din Făget invită la petrecerea împreună cu joc ce arangează în 5 Martie n. (lăsarea postului) în hotelul, Regele

„GLORIA“
instituit de credit și economii, societate pe acții în Pui.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „GLORIA“, societate pe acții în Pui, să invite la

a IV-a adunare generală ordinară,

care să va ține în 12 Martie n. 1911, la 10 ore a. m., în localul institutului.

Obiectele de pertractare sunt:

1. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
2. Aprobarea bilanțului pro 1910 și darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
3. Distribuirea profitului curat.
4. Fixarea marcelor de prezență.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.
6. Alegerea a 5 membrii în direcțiune.
7. Aprobarea filialei în Petrița și concederea a două persoane cu dreptul de firmare.

Domnii acționari, cari vor participa la adunarea generală, în conformitate cu §. 25 din statute, să avertizeze a depune acțiunile și plenipotențele la cassa institutului, la cassa filialei Petrița, la „Cassa de păstrare“ în Seliște sau la „Cordiana“ în Fofeldea.

Din ședința direcțiunii ținută la 11 Februarie 1911.

Direcțiunea.	
Activa.	Pasiva.
Contul Bilanț pro 1910.	
Cassa în număr . . . K 10.596.43	Capital social K 80.000.—
Cambii . K 214.146.69	Fond de rez. K 9176.57
Camb. cu asig. hip. „ 88.842.—	Fond de penziune . . . „ 298.43 „ 9.475.—
Impr. pe oblig. cu caventați . „ 16.792.— „ 319.780.69	Depuneri „ 104.504.92
Efecte „ 200.—	Reescont „ 124.826.—
Mobilier . K 5.224.90	Cont-Curent „ 11.227.76
după amortizare . . . „ 523.90 „ 4.701.—	Diversi creditori „ 6301
Mărfuri „ 734.36	Dividende neridicate „ 684.21
Diversi debitori „ 4.476.47	Interese tranzit anticipate „ 4.476.97
Tranzit și restant „ 3.913.33	Profit curat „ 9.144.41
K 344.402.28	K 344.402.28

Contul Profit și Pierdere.	
Erogațiuni.	Venite.
Interese:	
ptu depun. K 4909.68	dela împrumuturi cambiale . . K 21.066.07
„ fond. de rezervă „ 362.33	dela obligațiuni cu caventați . „ 2.142.60 K 23.208.67
ptu reescont „ 7573.85 K 12.845.86	Venite dela mărfuri . . . „ 1.477.78
Spese:	
salare . . . K 2483.46	Provizțiuni și alte venituri „ 4.376.44
chirie . . . „ 780.—	
tipărit., registre și divers. „ 1400.21 „ 4.663.67	
Contribuție:	
directă . . . K 1381.53	
10% după inter. de dep. „ 504.52 „ 1.886.05	
Amortiz. din mobilier . „ 522.90	
Profit curat „ 9.144.41	
K 29.062.89	K 29.062.89

Pui, la 31 Decembrie 1910.

Dr. T. Ienciu m. p., director. D. Sgăverdia m. p., contabil.
Petru Stefanescu m. p. Dr. Toma Ienciu m. p. Dregheciu Alicu m. p.
E. Ianc m. p. Matei Dan m. p. Ioan Oprîș m. p. Matei Simhat m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și în concordanță cu registrele institutului.

Pui, la 16 Februarie 1911.

Hertia m. p., prezid. Ignat Lascau m. p.

Fîn de vânzare.

La curtea mea din Mureș-Dăneșiu am de vîndut 12 cară de fîn și otavă, tot nutrețul este pus sub coperișiu, stricat nu poate fi nimic. Nui departe nici de gara Mureș-Ludoșiu sau Ernut.

Doritorii de al cumpăra să se adreseze la subscrișul.

Gerasim Marginean,
învățător în Manarade (Monoră)

(75) 1—1 u. p. Balázsfalva.

Să caută

la o moșie din România un rîndaș (vizitiu)

bun la cai și la curte.

Să fie neînsurat, sau văduv fără copii, cu purtare bună.

Leafa anuală 300 Lei și întreținerea. A să adresa cu certificate în regulă la *Consulatul General al României* în Budapesta, Ferencz Jozsef tér Nr. 5—6, Gresham palota.

(63) 2—3

Sigismund Dáné

măestru lăcătuș și de mașini, vinde din mână liberă **crișma și prăvălia** ce le conduce azi, dimpreună cu tot aranjamentul și marfa din ele.

Informații mai deaproape la adresa de sus. (23) 3—4

Ce-e-e? „Tata ne-a slobozit! Că-ș veritabile hilze de cigarete **Antinicotin** de-alui **JACOBI** în cutii de lemn!“

Ai grijă! Numai cu scrisoarea „JACOBI“ e bună!
Fiecare cutie de lemn are interesante (54) chipuri de Raze-Röntgen. 2—26

„M'ăș însura“...

Caut o fată sau văduvă, română, etate 30—35 ani. Să aibă și bani gata 2000—3000 cor.

Sunt meseriaș văduv, de 44 ani, cu un copil de 4 ani. Locuiesc în oraș, am meserie bună, atelierul meu de sine-stătător.

Oferte a să trimitte la Administrația „Libertatea“ pentru „Meseriaș 24“.

(24) 3—3

Colosală greșală

comite acela care n'a fost precut, și contra durerilor de reumă, islas, împunșături, junghieri prin oase, dureri de spate, etc., — în loc de veritabilul —

REPARATOR

alui **KRIEGNER**, au folosit te miri ce imitațiuni. Recomandăm dar urgent fechrul bolnav de reumă și celor cari sufer de morburile de mal sus, venite din răceală ori curent, — să folosească veritabilul

REPARATOR

alui **Kriegner**, — pe care îl pregătește numai ingură

Apoteca Kriegner, Budapest, Baross-u. 3.

Așadar aci să se adreseze cererile. — 0 sticlă mică 1 cor., sticlă mare 2 cor. Prin postă 5 sticle mic, franco, 5 cor., 3 mari 6 cor. trimise-cu ramburs ori banii naște.

Acest leac vechiu și distins, e mai bun ca orice spirt sărat, că după o singură frecare vindecă de tot!

La cumpărat ai de grijă să nu capești imitațiuni!

(53) 2—8

Casă, cu licență.

În apropierea Orăștiei e de vîndut o casă cu licența de circimă. Casele constau din 1 boltă, 1 local mare pentru joc de iarnă, 2 odăi pentru oaspeți, 2 odăi de locuit 1 cuină, 1 meserită, precum și un șopron mare, podit pentru jocul tineretului în timp de vară, 2 pivniți, 2 șuri, grădină foarte mare cu cele mai alese soiuri de pomi. Toate acestea să afle în mijlocul cumunei. Cel mai potrivit loc. Transcrierea licenței e sarcina vînzătorului. — Tot de acestea să ține și o moșie de mijloc, comasată în două table. Pămîntul e clasa I-mă. Să vinde cu casele la un loc sau deosebit. Informațiuni la Redacția acestei foi. (20) 3—3

Cine caută află.

Un bun măestru de zidiri și de lemnărit în Orăștie este **LUCA DAN.**

Subscrișul măestru de zidiri și bărdășit recomand on. public din loc și jur experiențele mele într'ale meseriei de zidit și bărdășit, dobîndite prin o muncă de 18 ani. Ofer cele mai potrivite și scăzute prețuri ale timpului de față.

Toți acei cari mă vor încredința cu lucrări, vor primi lucru bun, solid și trainic! În speranță că îmbiemîntul meu va afla răsunetul dorit, semnez cu stimă. (62) 1—1

LUCA DAN,

măestru de zidiri în Orăștie, Str. Bis. unite.

Farmacia din Cimpeni „La Aesculap“.

Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că mă află în plăcuta poziție a Vă servi cu sirup de zmeură culeasă pe timp potrivit din Munții, Apuseni, cu prețul de coroane 7.60, socotit 4½ kgr.

Garantez, că sirupul de zmeură procurat din farmacia mea, a fost pregătit de subscrișul cu zahăr de calitate cea mai bună, clasa primă.

Procurați numai și veți vedea deosebirea cea mare între sirupul din farmacia mea și cel procurat din alte părți, fiind acela pregătit în mod artificial.

Comandele să execută prompt, prin rambursă și scutite de spesele transportului.

(58) 2—3 Cu toată stima

Văd. **IULIE BINDER**

!De vânzare!

o casă cu prăvălie, circimă, fabrică de apă gazoasă (sodă) și, limonadă și depozit de bere.

Ocaziune rară pentru doritorii de a cumpăra în **Orăștie**, sub un număr două case: **întîia**: cu prăvălie bine asortată cu tot felul de articlii de **specerie**, vânzare de beuturi în sticle și cu **păharul**, fabrică de apă gazoasă (sodă) și **limonadă**; a doua cu drept de **circimărit** și **depozit de bere**, — la poziție bună!

Ambele case constau din 9 odăi spațioase, 2 pivniți, ghețar, magazin pentru bere, grajd, șură, grădină și curte mare!

SĂ PREDAU ÎNDATĂ!

Reflectanții să se adreseze la **Fábián Mór** în Orăștie (Szászváros).

(44) 2—6

„Hondoleana“, însoțire de anticipație și credit în Hondol.

CONVOCARE.

P. T. membri ai însoțirii de anticipație și credit „Hondoleana“ din Hondol, să invite, conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor însoțirii, la

XV-a adunare generală ordinară, care să va ține în Hondol, la 20 Martie st. n. 1911, la 10 ore a. m., în localul propriu al însoțirii.

OBIECTELE:

1. Constatarea membrilor prezenți și a voturilor.
2. Deschiderea adunării.
3. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pe anul 1910.
4. Deciderea asupra bilanțului și a întrebunțării profitului curat.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere (§ 54).

Incheierea compturilor pe anul 1910. — 1910. évi zárszámadása.

Active-Vagyon.	Contul Bilanț. — Mérleg-Számla.	Passive-Teher.
Cassa în număr — Pénztári készlet . K 2488.30	Părți fundamentale — Törzsbetétek . . . K 21.265.—	
Realități — Ingatlanok „ 6.867.97	Depuneri și inter. capitaliz. — Betétek „ 74.468.60	
Cambii escomptate — Leszámitolt váltók „ 112.000.—	Fond de rezervă — Tartalékalap . . . „ 4.753.34	
Mobiliar — Felszerelés K 560.86	Fond special de rez. — Külön tart. alap „ 1.428.39	
Amortizare — Törlesztés „ 28.04 „ 532.82	Reescompt — Visszleszámitolás „ 2.444.3—	
Acții dela bănci — Részvények „ 400.—	Dividendă neridic. — Fel nem vett osztal. „ 131.09	
Diverse conturi debit. și inter. restante } „ 7.698.18	Interese tranzitoare — Átmeneti kamatok „ 560.—	
Különf. tartozó számlák és hátr. kam. } „	Conturi creditoare — Hitelezők „ 1.279.—	
Magazin de cereale — Gabona raktár „ 1.240.—	Profit transpus din 1909 — 1909. évről áthozott nyeresemény K 342.31	
	Profit curat — Tiszta nyeresem. „ 2.556.54 „ 2.898.85	
	K 131.227.27	K 131.227.27

Eșite-Kiadás.	Contul Profit și Perderi. — Nyereség- és Veszteség-Számla.	Intrate-Bevételek.
Interese după depuneri — Betéti kamatok K 3.442.33	Interese — Kamatok K 9.753.61	
Inter. de reescompt — Visszleszámit. kam. „ 1.649.—	Proviziuni — Jutalék „ 1.434.54	
Salarii — Fizetések „ 2.000.—	Diverse — Különfélék „ 1.131.09	
Marce de prezentă — Jelenléti díjak „ 543.—	Taxe de înscriere — Beiratási díjak „ 225.50	
Contribuție — Adó „ 681.47	Profit transpus din 1909 — 1909. évről áthozott nyeresemény „ 342.31	
de 10% după depuneri — betétek utáni 10% adó „ 344.84		
Competință de timbru — Bélyeg illeték „ 353.20		
Deteriorare de mobilier — Felszerel. törl. „ 28.04		
Pretenziuni descrise — Leirt követelések „ 195.—		
Diverse spese — Különféle kiadások „ 751.32		
Profit transpus din 1909 — 1909. évi áthozott nyeresemény K 342.31		
Profit curat — Tiszta nyeresem. „ 2.556.54 „ 2.898.85		
	K 12.887.05	K 12.887.05

Hondol, la 31 Decembre 1910.

P. A. Mihutz m. p., director. P. Gabor m. p., controlor. Fr. Brasovan m. p., cassar. E. Grecu m. p., secretar.

MEMBRII DIRECȚIUNII:

P. Fărcăș m. p. P. Albu m. p. I. Piso m. p. I. Crainic m. p. N. Fărcăș m. p. N. Bodrean m. p. D. Găț m. p.

Bilanțul prezent examinându-se din partea subscrisului comitet de supraveghiere, s'a aflat în ordine și concordanță cu cărțile principale și auxiliare, purtate la însoțire.

Hondol, la 11 Februarie 1911.

N. Duma m. p., președ. N. Tiu m. p., membru. P. Faur m. p., memb. I. Pleter m. p., memb. L. Nelega m. p., memb.

(890) **Societatea pe acții** 11-14

≡ H O L A N D E Z Ă ≡

pentru asigurări asupra vieții
(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

în AMSTERDAM.

Direcțiunea pentru Ungaria: B u d a p e s t a, Palatul propriu,
„Hollandi udvar“ VIII., Üllői-ut 4,
La finea anului 1909 avea sume asigurate peste
358 milioane coroane!

Suma totală a rezervei de premii: 107 mil. 216.324.96 K.
A plătit asiguraților până acum: 96 mil. 370.016.33 K.

Premiile cele mai ieftine.

Prospecte sau alte deslușiri dau cu plăcere: Direcțiunea pentru Ungaria în
Budapesta și Reprezentanții Societății din țara întreagă, precum și

Dirigența pentru Ardeal: **Agentura pentru Sebeșul-săsesc (Szászsebes) — și Jür:**
Fritz Prediger iun. IOAN PAVEL și HEINRICH SCHUNN,
Brașov, Str. neagră 14. **Invățători în Sebeșul-săsesc.**

De închiriat!

Casa din strada Căstăului Nr. 12, constatătoare din 3 odăi, culină, pivniță, șopru grădină și fințină, să dă în chirie pe mai mulți ani, începând cu 24 Aprilie n. 1911. Informații să pot lua dela

Titu Turdășanu.
2-3 (Strada sălcii Nr. 4).

Căsătorie din iubire.

Sunt în etate de 25 ani, cu prăvăliă proprie — inteligent, român, solid, doresc a mă cunoaște cu o domnișoară română solidă, blondă sau brunetă, numai frumoasă.

Poate să fie și orfană fără nici o zestre, numai solidă și plăcută. Anunțurile să se adreseze la foaie sub „Solid“.

(60) 2-3

La vin bun!

— Măi, Ioanel Da ce focu de ești tu acum așa de roșu, sănătos, ha!?

— Da, pentru-că beau vin, mă!

— Da de unde păcate?, că doar la noi nu să face vin?

— Hei, frate, beau dela *Benea* din *Șiria*, mă! Știi doar, cînd am beut la Aurel Sărac, hotelistul, din Văradvelencze, cum îți mai lingai buzele și ziceai, că te unge la inimă! Și el îl aduce dela *Benea*.

— Da cum îl trimite?

— Cu rambursă în vasele lui, ce le împrumută omului!

— Bine, da cu cît, mă?!

— Rizlingul *vechii* cu 64 fil.; Rizling și Ruge cu 56 fil.; roșu cu 70 și 80 fil. litrul.

— Dapoi vinuri noi?

— De cel *nou*, Rizling cu 54 fil.; Rizling și Ruge 52 fil.: mustafer 50 fileri. Apoi, hm, mai are un soi, mă!, de și fișpanul poate bea din el.

— Ce, mă?

— D'apoi și... și... Șiller! Abia îl pot zice de dorul cum l'aș beal îl dă numai cu 54 fileri litru.

— Apoi cît poate el trimite?

— Vai, tatăl, da dela 50 litre cît îți trebuie, și cu vagonul.

— Așa?! Atunci spunem adresa să n'o uit?

— Hoho!, căci uitam de vinul, care îmi tocmeste inima, de *Carbenet*, acesta îl dă cu 1 coroană litra, dar și plăteștel Adresa e:

Petru Benea,
producător de vinuri în *Șiria*
(15) 1-1 (*Világos, Arad m.*)

Una moară

mănată de apă, 18 HP putere, cu trei părechi petri și ferestru, 18 jugere pămînt, cu mai multe edificii economice, să vinde, eventual să dă în arîndă pe 12 ani.

Cu stimă

(30) 3-5 **Aurel Oprean**
proprietar de moară în *Dobra*
(Hunyad Dobra, Hunyad m.)

Pari și pluguri!

Pari de 4-5 metri, pluguri Universale („Sack“) ușoare, să ari cu 2 vaci — pluguri Băcska — Vidotssack mic = cu grindei de frasin — din Oradea, garantez pentru mers ușor, — să capătă la subscrisul

Ioan Oprean.
în Cunța (Koncza, Alsó Feh. m.)

(923) **Nu cumpăra** 8-20

nimic altceva contra

TUSEI,

contra răgușelei, catarului și flegmei, a tusei cu zgîrciuri și a celei măgărești, decât gustoasele

CARAMELE DE PEPT alui **KAISER** cu chipul alor 3 brazl.

5900 atestate autenticate de not. public dela medici și privați, despre succesul cel sigur.

Pachetul cu 20 și 40 fil. Doza 60 fil.

Să capătă în *Orăștie* la apotecarul **O. Demeter și la J. Graffius.**